

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Извештај комисије за избор др Жељка Радинковића у звање научног саветника

На седници Наставно-научног већа Филозофског факултета, Универзитета у Београду одржаној 26.6.2025., именовани смо у комисију за избор др Жељка Радинковића у звање научног саветника.

Прегледом материјала који нам је достављен, као и на основу увида у његов научни рад и публикације, Наставно-научном већу Филозофског факултета, Универзитета у Београду подносимо овај извештај.

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име и презиме: Жељко Радинковић

Година рођења: 5. октобар 1969

Радни статус: запослен

Назив институције у којој је запослен: Институт за филозофију и друштвену теорију,

Универзитет у Београду

Претходна запослења: ---

Образовање

Основне академске и магистарске студије: 1998-2006. година, Филозофско-историјски факултет (Philosophisch-Historische Fakultät), Универзитет Штутгарт (Universität Stuttgart).

Одбрањен мастер или магистарски рад: 2006. година, Филозофско-историјски факултет (Philosophisch-Historische Fakultät), Универзитет Штутгарт (Universität Stuttgart).

Одбрањена докторска дисертација: 2011. година, Филозофско-историјски факултет (Philosophisch-Historische Fakultät), Универзитет Штутгарт (Universität Stuttgart).

Постојеће научно звање: виши научни сарадник

Научно звање за које се подноси захтев: научни саветник

Датуми избора, односно реизбора у стечена научна звања (укључујући и постојеће)

научни сарадник: 12.06.2013.

виши научни сарадник: 27.05.2019. (реизбор: 22.04.2024.)

Област науке у којој се тражи звање: хуманистичке науке

Грана науке у којој се тражи звање: филозофија

Научна дисциплина у којој се тражи звање: ---

Назив матичног научног одбора којем се захтев упућује: МНО за филозофију, психологију, педагогију и социологију

Стручна биографија

Жељко Радинковић (5. октобар 1969; Бања Лука) је виши научни сарадник Института за филозофију и друштвену теорију. Студије филозофије и историје је завршио на Универзитету у Штутгарту, а на истом универзитету докторирао је 2011. године у области филозофије на тему наративистичког тумачења Хајдегерове филозофије (*Hermeneutik der Zukunft*). На истом универзитету био је (2003-2010) као студент и докторанд укључен у разне пројекте из области филозофије технике и социјалне филозофије (*Nexus; Adipositas*). Од 2011. године је запослен на Институту за филозофију и друштвену теорију. Био је ангажован на успостављању сарадње са немачким универзитетима, што је 2013. године резултирало пројектом *Biopolitische Aspekte des institutionellen Handelns* (Биополитички аспекти институционалног делања) који је финансирала немачка фондација ДААД у оквиру свог програма *Stabilitätspakt Südosteuropa*. Од 2013. године је члан (2016-2020. председавајући) Научног већа Института, од 2020. године Етичког одбора, а од 2021. године и Управног одбора Института. Од 2014. године координише рад Групе за практичну филозофију и социјалну онтологију (ИФДТ). Од 2021. до 2023. године налази се на месту главног и одговорног уредника научног часописа *Филозофија и друштво*. Од 2022. године члан је редакције немачког часописа за филозофију технике *Jahrbuch Technikphilosophie*, као и часописа за архитектуру и филозофију *Khorein*. Претежно се бави херменеутиком, феноменологијом, филозофијом технике, филозофијом Мартина Хајдегера и Едмунда Хусерла. Његова књига „Филозофија технике“ 2023. године ушла је у најужи круг предлога за награду „Никола Милошевић“. Његови преводи стручне литературе са немачког језика на српски објављивани су код водећих домаћих издавачких кућа (нпр. *Академска књига*).

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНЕ АКТИВНОСТИ

Научноистраживачки рад др Жељка Радинковића позициониран је у оквиру хуманистичких наука, уже научне области филозофија. Његову научну активност и продукцију одликује континуиран теоретски рад превасходно у оквиру истраживачких праваца филозофија технике, херменеутика и феноменологија.

Филозофија технике је у фокусу др Жељка Радинковића као савремена дисциплина која настоји да одговори на све израженије изазове пред које нас као друштво, заједнице и појединце постављају модерне технологије. Др Радинковић у овом пољу истраживања следи два циља. С једне стране, он настоји да домаћи филозофски дискурс о техници обогати садржајима који би били употребљиви као уводно и наставно штиво за дисциплину филозофије технике, које евидентно недостаје на домаћој сцени. Резултат тих напора је монографија „Филозофија технике. Увод у теорију техничког одношења према свијету“ као текст који се може користити као прегледни и уводни садржај, али који садржи и делове у којима се тематизују нови трендови и проблеми у оквиру филозофије технике повезани са надоласком нових, превасходно информатичких техника. С тим у вези, други циљ кандидатовог рада у овој области тиче се проблематизовања модалнотеоретских импликација (питања нужности, могућности, виртуелности итд.) нових технологија, као и

преиспитивања могућности тзв. херменеутичког заокрета не само у сфери процена технологије или тзв. „*technology assessment*“, као што је то случај у актуелним дебатама, него и у филозофији технике генерално говорећи.

Осим ове везе са филозофијом технике, херменеутички истраживачки правац у раду др Радинковића окренут је неким класичним проблемима херменеутике као филозофске дисциплине. Кандидат се бави класичним херменеутичким концептима разумевања као егзистенцијалне и сазнајно-теоретске категорије, али и разматрањима дебата које се тичу критике идеологије (херменеутичке расправе са представницима Критичке теорије), критике метафизике, питања материјалности, универзализма филозофског утемељења, наративности, могућности и сл. Иако се дистанцира од универзалистичких херменеутичких позиција, Радинковић полази од херменеутике као модалитета опхођења према свету које је егзистенцијално утемељено у самом свету живота. Међутим, он настоји да овај изразито егзистенцијално-онтолошки концепт разумевања суштински повеже са наративистичким и другим комуникативним видовима артикулације такође показујући њихово порекло из света живота. Такође, Радинковић настоји да врати херменеутику у средиште сазнајнотеоретских дебата, превасходно када је реч о друштвеним и хуманистичким наукама.

У својим феноменолошким истраживањима, Радинковић се бави критиком феноменологије свести, пре свега оне која се повезује са феноменолошким приступом Едмунда Хусерла, настојећи да на трагу егзистенцијално-онтолошке критике Мартина Хајдегера разради концепт феноменологије која би на централним местима укључивала процесуалне, тј. темпорализоване приступе феноменолошким садржајима. Овај приступ је у тесној вези са херменеутичком критиком и модификацијом идеалистичких стремљења у феноменологији, али и критиком феноменолошких приступа у социјалној онтологији. Радинковић се притом залаже за примат симболичког над такозваним афективним карактером феномена, што се посебно истиче када је реч о питањима социјалности, односно примарног формирања групе. Такође, његов феноменолошки приступ се преклапа и са питањима филозофије технике где се техничко одношење према свету посматра као део интеракција у оквиру света живота, што технику и техничко посредовање суштински измешта из редукционистичких дебата и скреће пажњу на његову разноликост и дубоку уплетеност у свет живота.

3. ПРИКАЗ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ РЕЗУЛТАТА

Пет најзначајнијих научних резултата кандидата који га квалификују за избор у звање научни саветник:

1. Објављивање чланака у релевантним домаћим и међународним научним публикацијама

Кандидат је аутор неколико радова објављених у зборницима који окупљају водеће стручњаке из дотичних филозофских области. Овде се пре свега истиче рад „*Disziplinäre Anfänge von Kapp bis Heidegger*“ који је објављен у публикацији *Handbuch Technikphilosophie* познатог немачког издавача *Metzler Verlag*. Реч је о зборнику који

окупља неке од водећих европских стручњака за филозофију технике и који нуди систематски преглед свих тематских поља модерне филозофије технике. Кандидат у свом прилогу појашњава главне фазе развоја филозофије технике као савремене филозофске дисциплине. Учесћем у овом зборнику кандидат је показао да је препознат у међународним оквирима као релевантан аутор у дотичној области. Ово је такође случај и у вези рада „Die Ausdruckstheorie von Ludwig Klages im Licht neuerer phänomenologisch-hermeneutischer Betrachtungen“ који је део зборника *Ludwig Klages und die Neue Phänomenologie* у издању немачког издавача *Karl Alber Verlag*, као и рада „.....ein Denkmal des neuen Deutschlands“. Der frühe Gehlen über Staat und Philosophie“ објављеног у зборнику *Die Macht der Institution: Zum Staatsverständnis Arnold Gehlens* као дела познате едиције *Staatsverständnisse* у издању немачке куће *Nomos Verlag*. У првом наведеном раду кандидат се бави специјалним питањима односа класичне феноменологије и тзв. Нове феноменологије показујући на оригиналан начин нефеноменолошке претпоставке Клагесових графолошких разматрања. Други рад је коауторски (са Растком Јовановом) и део је зборника који окупља водеће немачке стручњаке за филозофију Арнолда Гелена. У том чланку, аутори показују суштину Геленовог политичког и теоретског заплитања у националсоцијализам 1930-их година прошлог века.

2. Објављивање монографија од националног значаја

Кандидат је објавио две монографије „Филозофија технике. Увод у теорију техничког одношења према свијету“ (2022) и „Херменеутика. Историја, основе и класици теорије разумијевања“ (2020). У оба случаја аутор кроз спој прегледног и уводног текста тематизује актуелна стремљења и проблеме из области филозофије технике. Када је реч о „Филозофији технике“, то се пре свега односи на питања медијалности нових технологија и превазилажења инструменталистичке парадигме на основу чега се разматрају перспективе и модалитети техничког одношења према свету у условима дискретног техничког шематизовања нашег окружења и делања, односно успостављања тзв. стварне виртуелности као модалитета у коме се губи искуствена база на основу које се освешћујемо о самој медијалности технике. У монографији „Херменеутика“, Радинковић ће, полазећи од прегледа класичних херменеутичких позиција, указати на актуелност херменеутичког приступа који се очитује не само у још увек отворених питања методолошког утемељења друштвених и хуманистичких наука, него и у проблемима материјалности и телесности. Између осталог, аутор указује и на повезаност тих питања са актуелним расправама на пољу филозофије технике и све израженијом афирмацијом комуникативне парадигме у тзв. херменеутичком заокрету.

3. Менторски рад

Др Жељко Радинковић је одлуком Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду од 25. јуна 2021. године именован за коментора (ментор: Миљана Милојевић; Филозофски факултет, Универзитет у Београду) за докторанда Олгу Николић (ИФДТ, Универзитет у Београду) приликом израде докторске дисертације „Антиципација и навика: извори пробабилистичког расуђивања“. Током израде доктората, др Радинковић се у раду са докторандом фокусирао на разматрање питања опажања у оквиру Хусерлове феноменологије свести помажући пре свега при формулисању става о феноменолошком утемељењу антиципативног и пробабилистичког мишљења. Кандидат Олга Николић је 11. маја 2023. године успешно одбранила докторску дисертацију и окончала свој докторски студиј. <https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/21927> Др Радинковић и Олга Николић су

2023. године у оквиру зборника *Приручник критике* (са коаутором Игором Цвејићем) објавили заједнички текст под насловом „Трансцендентална критика“ у којем између осталог разматрају и критичке аспекте трансценденталне феноменологије хусерловске провенијенције.

4. Међународна сарадња

Др Радинковић је у свом раду трајно оријентисан на успостављање и изградњу међународне сарадње. Полазећи од околности да је студирао и докторирао на Универзитету у Штутгарту (Немачка), он већ више од једне деценије ради на разним видовима сарадње, што је резултирало многим међународним активностима међу којима се истиче пројекат под називом *Biopolitische Aspekte des institutionellen Handelns* [Биополитички аспекти институционалног делања] који је реализован у оквиру програма *Stabilitätspakt Südosteuropa – DAAD Akademischer Neuaufbau Südosteuropa* [Пакт стабилности за Југоисточну Европу – ДААД-ов посебни програм „Академска обнова Југоисточне Европе“ за 2013. годину] средствима немачке фондације *DAAD [Deutscher Akademischer Austauschdienst]*. Партнери на овом пројекту су били *Institut für Philosophie (Technische Universität Darmstadt)*, Институт за филозофију и друштвену теорију (Универзитет у Београду); Филозофски факултет (Универзитет у Бањој Луци). У оквиру пројекта су одржане три конференције током 2013. године: Београд, Дармштат, Бањалука. Године 2015. кандидат је реализовао и пратећу публикацију (са Растко Јованов и Јан Милер/*Jan Müller*) под називом *Politiken des Lebens* у издању Института за филозофију и друштвену теорију. Током реализације овог пројекта кандидат је био његов главни иницијатор, побринуо се да се код поменуте фондације обезбеде потребна средства и услови за спровођење свих активности, које је координисао и у којима је учествовао у периоду припреме и реализације. Осим тога, Радинковић је иницијатор и реализатор бројних академских размена, превасходно колега са немачког говорног подручја, што је током година резултирало бројним гостујућим предавањима и радионицама колега са универзитета у Штутгарту, Дармштату, Кајзерслаутерну, Карлсруеу, Вуперталу, Фалендару и др. У фокусу ових активности биле су пре свега теме везане за филозофију технике. Својом активношћу на остваривању оваквих пројеката кандидат је на матичној институцији, али и шире, успео да оствари неке кључне институционалне и стручне претпоставке за унапређење рада у сфери филозофије технике. С тим у вези, кандидат је од 2022. године активан и у редакцији немачког стручног часописа за филозофију технике *Jahrbuch Technikphilosophie*. Године 2023. Радинковић је посредовао у потписивању споразума о сарадњи између свог матичног Института за филозофију и друштвену теорију и Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци.

5. Теоретска и институционална промоција филозофије технике

У оквиру свог теоретског и институционалног рада, др Радинковић се последњих година фокусира на филозофију технике као области која, с обзиром на развој нових технологија и промену свеобухватне друштвене парадигме наше интеракције са истима, све више добија на значају. С једне стране, Радинковић настоји да укаже на могућности и неопходност повезивања филозофије технике не само са другим филозофским областима, него и другим дисциплинама попут социологије и антропологије. С друге стране, кандидат указује и на опасности некритичког функционализовања филозофског приступа питањима нових технологија. Такође, Радинковић циљано ради на литератури која може да послужи за унапређење локалних могућности у истраживању и академској настави која се односи на

филозофију технике. Овде је пре свега реч о властитој продукцији (монографија „Филозофија технике“ из 2022. године), али и превођењу релевантних текстова из области филозофије технике (нпр. у едицији Минима текстови Макса Бензеа и Кристофа Хубиха).

4. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

4.1. Утицајност

Укупан научни допринос Жељка Радинковића у области хуманистичких наука, с фокусом на филозофију, потврђује се и кроз релевантне индикаторе утицајности. Према подацима из базе *Google Scholar*, кандидат има укупну цитираност 17 (h-index 3), у бази *Scopus* пронађена су 2 цитата, (h-index 1), у бази *Web of Science* пронађена су 2 цитата (h-index 1). Радови су цитирани у релевантним домаћим и међународним изворима, а докази о сумарној цитираности и Хиршовом индексу из одговарајуће базе, приложени су уз овај извештај.

4.2. Међународна научна сарадња

- (2012-2013) Планирање, израда, аплицирање, координисање и реализација пројекта: *Biopolitische Aspekte des institutionellen Handelns* [Биополитички аспекти институционалног делања]. У оквиру програма *Stabilitätspakt Südosteuropa – DAAD Akademischer Neuaufbau Südosteuropa* [Пакт стабилности за Југоисточну Европу – ДААД-ов посебни програм „Академска обнова Југоисточне Европе“ за 2013. годину]. Партнери: *Institut für Philosophie (Technische Universität Darmstadt)*, Институт за филозофију и друштвену теорију (Универзитет у Београду); Филозофски факултет (Универзитет у Бањој Луци). У оквиру пројекта су одржане три конференције током 2013. године: Београд, Дармштат, Бањалука. Реализована је публикација: (2015) (са Растко Јованов и Јан Милер/Jan Müller), *Politiken des Lebens. Technik, Moral und Recht als institutionelle Gestalten der menschlichen Lebensform*, Београд ИФДТ.
- (од 2014) Успостављање сарадње са *Karlsruher Institut für Technologie, KIT-ITAS* у Карлсруеу (Немачка), припрема будућих пројеката и координација досадашњих заједничких активности. Гостујућа предавања: Армин Грунвалд/Armin Grunwald (Београд и Ниш, март 2016), Клаус Вигерлинг/Klaus Wiegelerling (Београд, септембар 2016; октобар 2023), Михаел Декер/Michael Decker (Београд, септембар 2016), Бруно Гранше/Bruno Gransche (мај 2023), Жељко Радинковић (Карлсруе, октобар 2018).

- публикација категорије M22: (2021) (са Кристоф Хубих/Christoph Hubig) „Das Verstehen öffnet ein weites Reich von Möglichkeiten...“. Geistes- und Erziehungswissenschaften in einer funktionalisierten Welt“, *Филозофија и друштво* 32 (4): 629–640.
DOI 10.2298/FID2104629H

4.3. Руковођење пројектима и потпројектима (радним пакетима)

- (2013) координација пројекта: *Biopolitische Aspekte des institutionellen Handelns* [Биополитички аспекти институционалног делања]. У оквиру програма *Stabilitätspakt Südosteuropa – DAAD Akademischer Neuaufbau Südosteuropa* [Пакт стабилности за Југоисточну Европу – DAAD-ов посебни програм „Академска обнова Југоисточне Европе“ за 2013. годину. Пројект финансирао: DAAD – *Deutscher Akademischer Austauschdienst*. Партнери: *Institut für philosophie* (*Technische Universität Darmstadt*), *Институт за филозофију и друштвену теорију Београд*, (*Универзитет у Београду*); *Филозофски факултет* (*Универзитет у Бањој Луци*). Реализација: Три конференције током 2013. године: Београд, Дармштат, Бањалука. Публикација: (2015) (са Растко Јованов и Јан Милер/Jan Müller), *Politiken des Lebens. Technik, Moral und Recht als institutionelle Gestalten der menschlichen Lebensform*, Београд ИФДТ.
- Од 2014. године координише рад *Групе за практичну филозофију и социјалну онтологију* (Институт за филозофију и друштвену теорију).
- (2011-2018) Ангажован на пројекту „Политике друштвеног памћења и националног идентитета: регионални и европски контекст“, Пројектни циклус Министарства просвете, науке и технолошког развоја – Основна истраживања; број пројекта: 179049. Време трајања пројекта: 2011–2018. Руководилац пројекта: проф. др Александар Фатић, научни саветник.

4.4. Уређивање научних публикација

- главни и одговорни уредник часописа *Филозофија и друштво* (*Philosophy and Society*) од јануара 2021. до децембра 2023. године.
ISSN (Print) 0353-5738; ISSN (Online) 2334-8577
- гостујући уредник: *Technik – Politik – Gesellschaft, Philosophy and Society/Филозофија и друштво*, Vol. 30 No. 3, 2019.

- гостујући уредник: *Kultur im Zeichen des Anderen, Philosophy and Society/Филозофија и друштво*, Vol. 31 No. 2, 2020.
- гостујући уредник (са Дамир Смиљанић): *Die Philosophie von Ludwig Klages, Synthesis Philosophica* Vol. 38 No. 1, 2023.
- гостујући уредник (са Клаус Вигерлинг/Klaus Wieglerling): *Technikphilosophie im Zeitalter „autonomer Technik“*, *Synthesis Philosophica* Vol. 39 No. 1, 2024.
- уредник зборника: (2013) (са Петар Бојанић и Алфред Хирш/Alfred Hirsch), *Vertrauen und Transparenz – für ein neues Europa*, Београд ИФДТ. ISBN 978-86-82417-65-1
- уредник зборника: (2015) (са Растко Јованов и Холгер Заборовски/Holger Zaborowski) *Phänomenologische Ontologie des Sozialen*, Београд ИФДТ. ISBN 978-86-82417-87-3
- уредник зборника: (2015) (са Растко Јованов и Јан Милер/Jan Müller), *Politiken des Lebens. Technik, Moral und Recht als institutionelle Gestalten der menschlichen Lebensform*, Београд ИФДТ. ISBN 978-86-82417-91-0
- уредник зборника: (2015) (са Вирџиљо Ђезароне, Алфред Денкер, Холгер Заборовски, Анете Хилт / Virgilio Cesarone, Alfred Denker, Holger Zaborowski i Anette Hilt), *Heidegger und die technische Welt (Heidegger-Jahrbuch 9)*, Verlag Karl Alber, Freiburg/ München: Verlag Karl Alber. ISBN 978-3-495-45709-2
- уредник зборника: (2023) (са Марјан Ивковић), *Приручник критике*, ИФДТ Београд. ISBN 978-86-82324-46-1

4.5. Предавања по позиву (осим на конференцијама)

- предавање по позиву: „Das Verhältnis der narrativen und existentialen Möglichkeit. Narrativistische Existentialontologie Martin Heideggers“ [Однос наративне и егзистенцијалне могућности. Наративистичка егзистенцијална онтологија Мартина Хајдегера], *Technische Universität Kaiserslautern*, Кајзерслаутерн (Немачка), 11. јул 2011.
- предавање по позиву: „Die Frage nach dem Eigenen und dem Fremden und das Selbstverständnis der Geisteswissenschaften“ [Питање о сопственом и туђем и саморазумевање духовних наука], трибина докторског студија *DFG-Graduiertenkolleg 1412, Friedrich-Schiller-Universität Jena*, Јена (Немачка), 5. јуни 2014.
- предавање по позиву: „Hermeneutik der Zukunft. Verstehende Erschließung der künftigen Technologien“ [Херменеутика будућности. Разумевајуће откривање будућних технологија], *Karlsruher Institut für Technologie-Institut für Technikfolgenabschätzung und Systemanalyse (KIT-ITAS)*, Карлсруе (Немачка), 22. октобар 2018.
- предавање по позиву: „Existenziale und narrative Möglichkeit. Erzählbarkeit des radikal Geschichtlichen“ [Егзистенцијална и наративна могућност. Приповедљивост

радикално повесног], *Technische Universität Kaiserslautern*, Кајзерслаутерн (Немачка), 23. октобар 2018.
редавање по позиву: „Primacy of the Future“ [Примат будућности], seminar

редавање по позиву: „Херменеутика технолошке будућности“, *Универзитет у Бањој Луци*, Бања Лука (Босна и Херцеговина), 18. децембар 2024.
редавање по позиву: „Херменеутика технике и изазови нових технологија“, *Institut*

4.6. Рецензирање пројеката и научних резултата

- рецензирање научног текста: (2020), „Zu den dark sides ‚ausgesetzten‘ kulturellen Lebens. Einspruch gegen den neuerdings erhobenen optimistischen Ton in der Kulturtheorie“ *Филозофија и друштво*.
- рецензирање научног текста: „Mare nostrum i čvrsto tlo fenomenologije“, за часопис *Филозофска истраживања*.
- рецензирање научног текста: (2021), „Exposition einer Theorie der Widerständigkeit“ *Филозофија и друштво*.
- рецензирање научног текста: (2021) „Радно време као мера убрзања српског друштва током друге деценије XXI века: антрополошка анализа“, за часопис: *Етно-антрополошки проблеми*.
- рецензирање научног текста: (2021) „(Пре)дуго деветнаесто столеће: критика линеарног времена и еволуције“, за часопис: *Социологија*.
- рецензирање научног текста: (2022) „Postulate of Phenomenological Ontology and Its Significance for Science and Our Worldview“, за часопис: *Disputatio philosophica: International Journal on Philosophy and Religion*.
- рецензирање научног текста: (2024) „Können Roboter Menschen moralisch verletzen? Einige ethische Vorüberlegungen zu Mensch-Maschinen-Relationen“, за часопис *Synthesis Philosophica*.
- рецензирање научног текста: (2024) „Moments of the Negative. Two Small Nihilist Episodes from the 1940s“, за часопис: *Phainomena*.
- Рецензирање научног текста: (2024) „Heidegger: Technik, Gestell und Nihilismus“, за часопис: *Phainomena*.
- рецензирање научног текста: (2025) „Genetic enhancement, technological objectification, and Heidegger's Gelassenheit“, за часопис *Synthesis Philosophica*.
- рецензирање монографије: (2025) Лука Перушић, *Технознаност*, Загреб: Пергамена. ISBN 978-953-6576-94-4
- учешће у научном одбору међународне конференције: *Digital Society Now. EMERGE 2022*, међународна конференција, 16–18 децембар 2022. године, *Dorćol Platz*, Београд, Организација: *Digital Society Lab* (Институт за филозофију и друштвену

теорију Београд), *The American University of Paris, Universität Wien*. (приложена књига апстраката: научни одбор наведен на стр. 6)

4.7. Образовање научних кадрова

- менторство: одлуком Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду од 25. јуна 2021. године именован је за коментора (ментор: Миљана Милојевић) за докторанда Олгу Николић приликом израде докторске дисертације „Антиципација и навика: извори пробабилистичког расуђивања“. Кандидат Олга Николић је 11. маја 2023. године успешно одбранила докторку дисертацију и окончала свој докторски студиј.
<https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/21927>
- члан комисије: члан комисије за оцену и одбрану магистарског рада Александра Крстића „Прагматички окрет Карл-Ото Апела“, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, 16. април 2018. године. Комисија: Дамир Смиљанић, Уна Поповић, Жељко Радинковић.
- члан комисије: одлуком Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду од 13. септембра 2019. године именован чланом Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације Немање Мићића под насловом „Наративни метод у савременој филозофији језика“. Одбрана дисертације одржана је 11. децембра на Филозофском факултету у Новом Саду. Комисија: Уна Поповић, Дамир Смиљанић, Жељко Радинковић.
https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/11595?locale-attribute=sr_RS
- настава/семинар: *EPG-Ethisch-Philosophisches Grundkurs 2: „Ethik und Hermeneutik“*, *Institut für Philosophie, Universität Stuttgart*; летњи семестар (април-јул) 2009.
- настава/семинар: *EPG-Ethisch-Philosophisches Grundkurs 2: „Reale Utopien. Nachhaltigkeitsdebatten und die Entwürfe einer zukünftigen Welt“*, *Institut für Philosophie, Universität Stuttgart*; летњи семестар (април-јул) 2010.
- настава/гостујући предавач: предавање „Виртуелност пројекта“, 4. новембар 2021. године, *Архитектонска филозофија*, Мастер академске студије, Архитектонски факултету у Београду, јесењи семестар, школска 2021/22. година.

4.8. Награде и признања

- награда: *DAAD-Preis für hervorragende Leistungen ausländischer Studierenden (Universität Stuttgart)* [награда DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst) за изузетна постигнућа страних студената (Универзитет Штутгарт)]; додељена 16. октобра 2006. године на Универзитету у Штутгарту.

4.9. Допринос развоју одговарајућег научног правца

Др Жељко Радинковић је током последњих година био активан на различитим пољима истраживачког и педагошког рада који су допринели развоју и рецепцији филозофије у Србији и шире. У оквиру свог научно-истраживачког рада, кандидат се претежно бавио и позиционирао у истраживачким сферама херменеутике, феноменологије и филозофије технике.

Филозофија технике се истиче због своје актуелности и друштвеног значаја. Радинковићева монографија „Филозофија технике: увод у теорију техничког одношења према свијету“ (2022) била је у најужем избору (3) за награду „Никола Милошевић“ за 2023. годину. Радинковићев приступ актуелним проблемима у оквиру филозофије технике усредсређује се на преиспитивање модалнологичких импликација које са собом носи развој тзв. транскласичних техника. Овде се настоји превазићи инструменталистичка и семиотичка парадигма схватања техничког опхођења према свету и отворити перспектива посматрању технике као медија, односно медијалности технике. Надовезујући се на проминентне концепте у новијој филозофији технике, Радинковић ће у оквиру те актуелне неинструменталистичке парадигме дискутовати проблеме везане за технички индиковану ауторегулацију медијалности и системску преформулацију представе сврхе техничког делања, нудећи концепт „херменеутике будућности“ као комуникативног заокрета пре свега у погледу на поље *technology assessment*. У оквиру тих расправа, на значајну рецепцију је наишла Радинковићева формулација „херменеутика будућности“, коју је кандидат развио у сфери херменеутике и која је сад своју примену нашла у филозофији технике, пре свега у дискусијама о модалитетима одношења према развоју будућих технологија.

Када је реч о херменеутици као истраживачком правцу, Радинковић се, поред поменутог увођења херменеутичког приступа у филозофију технике, претежно бави питањима нововековне и модерне херменеутике стављајући, на трагу Хајдегерових егзистенцијалноонтолошких разматрања, акценат на егзистенцијално утемељење појма разумевања и филозофске херменеутике. Радинковић се пре свега усредсређује на разрађивање Хајдегерове тезе о конститутивном примату будућности, односно пројективности људске егзистенције. Притом, он настоји да превазиђе Хајдегерову деградацију комуникативних и наративних артикулација егзистенције и развије концепт аутентичне егзистенцијалне наративности. Овде се пре свега истиче теза о онтолошкој екваленцији егзистенцијалне и наративне могућности која треба да чини конститутивну основу поновне афирмације разних облика комуникативне и наративне артикулације у оквиру радикалног хајдегеровског схватања егзистенцијалног разумевања. У контексту

овог истраживања, истиче се монографија „Херменеутика. Историја, основе и класици теорије разумевања“ из 2020. године.

Радинковићева истраживања на пољу феноменологије полазе од преиспитивања односа феноменологије свести и феноменолошког приступа у фундаменталној и егзистенцијалној онтологији у оквиру чега се указује на могућности и потребу интерпретативно модификованог феноменолошког приступа. Та интерпретативна модификација феноменолошког метода предузима се превасходно у погледу отварања нових перспектива не само на традиционална поља феноменолошко-херменеутичког интересовања, него и на феномене који се јављају нпр. у оквиру техничке интеракције са светом и окружењем. Овде је у питању и настојање да се техничка интеракција покаже као аспект феноменолошки схваћеног света живота. Осим тога, Радинковић се бави и односом класичне и тзв. Нове феноменологије критикујући имплицитне метафизичке остатке у филозофији Лудвига Клагеса. У свом тексту „Die Ausdruckstheorie von Ludwig Klages im Licht neuerer phänomenologisch-hermeneutischer Betrachtungen“ из 2024. године кандидат показује предности херменеутичког схватања изражајности.

БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Списак библиографских јединица од подношења захтева за избор у звање вишег научног сарадника (март 2018)

Монографије, монографске студије, тематски зборници, лексикографске и картографске публикације међународног значаја (М 10)

- (2021) (са Пастко Јованов) „.....ein Denkmal des neuen Deutschlands“. Der frühe Gehlen über Staat und Philosophie“, у: *Die Macht der Institution: Zum Staatsverständnis Arnold Gehlens (Staatsverständnisse)*, Baden Baden: Nomos Verlag, стр. 45–66.
ISBN 978-3-8487-5719-0
М 13 = 7 бодова
- (2024) „Disziplinäre Anfänge von Kapp bis Heidegger“, у: *Handbuch Technikphilosophie*, Stuttgart: Metzler Verlag, стр. 53–59.
ISBN 978-3-476-05990-1
М 13 = 7 бодова
- (2024) „Die Ausdruckstheorie von Ludwig Klages im Licht neuerer phänomenologisch-hermeneutischer Betrachtungen“, у: *Ludwig Klages und die Neue Phänomenologie*, Baden-Baden: Karl Alber Verlag, стр. 359–382.
ISBN 978-3-495-99693-5
М 13 = 7 бодова

Радови објављени у научним часописима међународног значаја (М 20)

- (2019) „Die Phänomenologie Edmund Husserls als eidetische Wissenschaft“, *Филозофија и друштво* 30 (4): 571–594.
DOI 10.2298/fid1904571r
М 24 = 4 бода
- (2020) „Hermeneutik des Anderen“, *Филозофија и друштво* 31 (4): 600–612.
DOI 10.2298/fid2004600r
М 22 = 6 бода
- (2021) (са Кристоф Хубих/Christoph Hubig) „Das Verstehen öffnet ein weites Reich von Möglichkeiten...“. Geistes- und Erziehungswissenschaften in einer funktionalisierten Welt“, *Филозофија и друштво* 32 (4): 629–640.
DOI 10.2298/FID2104629H
М 22 = 6 бодова
- (2023) „Klages-Kritik in der zeitgenössischen Philosophie. Von dem Naturalismus- bis zum Irrationalismusvorwurf“, *Synthesis Philosophica* 38 (1): 99–108.
DOI 10.21464/sp38106
М 22 = 6 бодова
- (2025) „Hermeneutik der Zukunft als Hermeneutik der technischen Zukunft“, *Phainomena* 34 (132-133): 231–246.
DOI: 10.32022/PHI34.2025.132-133.12
М22 = 6 бодова
- (2018) Utopian Thought Between Words And Action: Seminar With Raymond Geuss, *Филозофија и друштво* 29 (3): 329.
М 27 = 1 бод

Зборници међународних научних скупова (М 30)

- (2022) Саопштење са међународне летње школе: “Modal Logic Considerations and Architecture”, у: *The Project of Theory* (Cres, 3-7. maj 2022), стр. 27.

ISBN 978-86-82324-20-1

М 34 = 0.5 бодова

- (2022) Саопштење са међународне конференције: “Virtual Overcomming of Representationalism”, у: *On Architecture – The Philosophy of Architectural Figures* (Архитектонски факултет Београд, 2-3. децембра 2022), стр. 78.

ISBN 978-86-89111-29-3

М 34 = 0,5 бодова

- (2023) Саопштење са међународне летње школе: “Architecture and the Question of Technology. Mediality and Apparativity in the Architectural Context”, у: *Summer School Architecture and Philosophy* (Црес, 26-28. јуна 2023), стр. 27.

ISBN 978-86-82324-30-0

М 34 = 0,5 бодова

- (2023) Саопштење са међународне конференције: “Modern State and Myth”, у: *Idea of Republic* (Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, 18-19. новембар 2023), стр. 34.

ISBN 978-86-6065-803-8

М 34 = 0,5 бодова

Монографије националног значаја (М40)

- (2022) *Филозофија технике. Увод у теорију техничког одношења према свијету*, Нови Сад/Београд: Академска књига/ИФДТ.¹
ISBN 978-86-82324-16-4

М 41 = 10 бодова

- (2020) *Херменеутика. Историја, основе и класици теорије разумијевања*, Нови Сад/Београд: Академска књига/ИФДТ.*
ISBN 978-86-80484-53-2

М 41 = 10 бодова

- (2023) (са Иван Нишавић) „Дијалог и критика“, у: *Приручник критике*, Институт за филозофију и друштвену теорију, стр. 15–38.
ISBN 978-86-82324-46-1

М 44 = 3 бода

- (2023) (са Игор Цвејић, Олга Николић) „Трансцендентална критика“, у: *Приручник критике*, Институт за филозофију и друштвену теорију, стр. 71–98.
ISBN 978-86-82324-46-1

М 44 = 3 бода

- (2021) „Питање о бићу у хоризонту времена. Неколико напомена о генези Хајдегеровог Бића и времена“, у: Андреас Лукнер, *Мартин Хајдегер: Биће и време. Уводни коментар*, Београд: Ultimatum.rs, стр. 291–304.
ISBN 978-86-80274-26-3

М 45 = 2 бода

¹ Монографија „Филозофија технике“ ушла је у најужи избор (3) за награду Никола Милошевић за 2022. годину.

Критички осврт:

<https://www.vreme.com/kultura/covek-kao-proteza/>

* Критички осврт:

<https://www.vreme.com/kultura/citanje-proze-sveta/>

- (2022) „Филозофија технике од егзистенцијског рационализма до умећа могућег“ (предговор), у: *Егзистенцијалност и медијалност технике*, Едиција Минима, Академска Књига/ИФДТ Белграде, Нови Сад, стр. 9–28.
ISBN 978-86-82324-24-9
М 45 = 2 бода
- (2021) „Интенционалност“, у: *Појмовник Ангажмана* (И. Цвејић, Г. Пудар Драшко, М. Лошонц прир.), Београд: ИФДТ, стр. 43–44.
ISBN 978-86-80484-80-8
М 47 = 1 бод

Радови у часописима националног значаја (М 50)

- (2022) „Херменеутика и дијалектика: Шлајермахеров концепт техничког разумијевања у свјетлу питања о херменеутичкој истини“, *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду* 47 (1): 229–313.
DOI 10.19090/gff.2022.1.299-313
М51 = 3 бода

Предавања по позиву на скуповима националног значаја (М 60)

- (2018) „С ове стране виртуалности. Етика и право у сфери 'стварне виртуалности'“, у: *О праву и другим сродним темама*, Александар Фатић (прир.), Београд: Институт за филозофију и друштвену теорију, стр. 151–162.
ISBN 978-86-80484-25-9
М63 = 1 бод

6. КВАНТИФИКАЦИЈА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА КАНДИДАТА

Врста резултата	Вредност резултата (Прилог 2.)	Укупан број резултата	Укупан број бодова
-----------------	--------------------------------	-----------------------	--------------------

		(укупан број результата који подлежу нормирању)	(укупан број бодова након нормирања)
M13	7	3	21
M22	6	4	24
M24	4	1	4
M27	1	1	1
M34	0,5	4	2
M41	10	2	20
M44	3	2	6
M45	2	2	4
M47	1	1	1
M51	3	1	3
M63	1	1	1
УКУПНО		22	87

Поређење са минималним квантитативним условима за избор у тражено научно звање

Диференцијални услов за оцењивани период за избор у научно звање: научни саветник	Неопходно	Остварени нормирани број бодова
Укупно	70	87
Обавезни 1	40	78
Обавезни 2	7	20

Додатна напомена: остварени резултати који не улазе у бодовање по новом правилнику

- Главни и одговорни уредник националног часописа *Филозофија и друштво* током 2021. године, М 24, ISSN (Online) 2334-8577; ISSN 0353-5738
М 29b = 1,5 bodova (по старом правилнику)
- Главни и одговорни уредник националног часописа *Филозофија и друштво* током 2022. године, М 24, ISSN (Online) 2334-8577; ISSN 0353-5738
М 29b = 1,5 bodova (по старом правилнику)
- Главни и одговорни уредник националног часописа *Филозофија и друштво* током 2023. године, М 24, ISSN (Online) 2334-8577; ISSN 0353-5738
М 29b = 1,5 bodova (по старом правилнику)
- (2023) (уредник са Марјан Ивковић) *Приручник критике*, Институт за филозофију и друштвену теорију.
ISBN 978-86-82324-46-1
М 48 = 2 boda (по старом правилнику)

Радови објављени пре оцењиваног периода:

Монографије

- (2013) *Наративна модификација Хајдеггерове феноменологије*. Београд: Институт за филозофију и друштвену теорију/Албатрос плус.

Чланци

- (2007) „Категоријални опажај као централни појам Хусерлове трансформације трансценденталне филозофије“, *Филозофски годишњак* 5, Бања Лука, стр. 177–218.
- (2012) „Phänomenologisch-kritische Destruktion des Aprioriproblems beim frühen Heidegger“, *Филозофија и друштво* 23 (4): 251–268.
- (2012) „Das Heideggersche Programm einer Urwissenschaft und die Ansätze der Überwindung der ‚Sachferne‘ der Bewusstseinsphänomenologie von Edmund Husserl“, *Филозофија и друштво* 23 (2): 235–244.
- (2012) „Како је могућа моћ? О неким трансценденталнофилозофским претпоставкама Фукоовог концепта моћи, биомоћи и дискурса о животу“, у *Хоризонти биоетике. Морал у доба техничке репродукције живота*, Београд, стр. 285–306.
- (2012) „О неким методолошким претпоставкама културолошких студија. Културолошке студије у свјетлу логике културних наука“, у *Критичке културолошке студије у постјугословенском простору*, прир. Данијела Мајсторовић, Жељко Радинковић, Саша Лакета, Маја Мандић, Бања Лука, стр. 87–113.
- (2012) „Темпорална ускраћеност бића и мишљења бића код Јозефа Кенига у контексту феноменолошких расправа Хусерла и Хајдегера“, *Theoria* 1/2012: 31–44.

- (2013) „Vertrauen in Technik im Zeitalter der transklassischen Technik“, у Алфред Хирш, Петар Бојанић, Жељко Радинковић (шпир.), *Vertrauen und Transparenz. Für ein neues Europa*, Београд: ИФДТ, стр. 201–213.
- (2014) „Ethik und Grenzen der narrativen Hermeneutik des Selbst von Paul Ricoeur“, *Филозофија и друштво* 25 (4): 69–84.
- (2015) „Das Ding, das Phänomen und das Medium“, *Heidegger-Jahrbuch* 9 („Heidegger und die technische Welt“), прир. Алфред Денкер, Холгер Заборовски, Жељко Радинковић и др., Фрајбург/Минхен, стр. 57–73.
- (2015) „Narrative Identität und existentielle Möglichkeit“, у *Phänomenologische Ontologie des Sozialen*, прир. Холгер Заборовски, Жељко Радинковић, Растко Јованов. Београд: ИФДТ, стр. 61–82.
- (2015) „Biopolitik und die transzendente Fragestellung. Über die Bedingungen der Möglichkeit der Macht“, у *Politiken des Lebens. Technik, Moral und Recht als institutionelle Gestalten der menschlichen Lebensform*, прир. Јан Милер, Жељко Радинковић, Растко Јованов, Београд: ИФДТ, стр. 110–125.
- (2016) „Еротска редукција и трансценденталнофилозофски карактер питања о бићу“, *Семинар о еротском феномену Жан-Лук Мариона, Филозофија и друштво* 27 (4): 823–824.
- (2016) „Phänomenologische Ethik zwischen der unendlichen Verantwortung für den Anderen und der ontologischen Differenz“, *Itinerari. Annuario di ricerche filosofiche, Lanziano*, стр. 87–101.
- (2016) „Наративна феноменологија идентитета“, у *Политика, идентитет, традиција*, прир. Александар М. Петровић, Микоња Кнежевић, Косовска Митровица: Филозофски факултет 2015, стр. 411–432.
- (2017) „Von der existentialen Möglichkeit zum möglichen Vermögen der Seinsgeschichtlichkeit“, *Heidegger-Jahrbuch* 10 („Heidegger und der Humanismus“), прир. Алфред Денкер и Холгер Заборовски, Фрајбург/Минхен, стр. 119–133.
- (2017) „Питање ангажмана у перспективи сучељавања филозофске херменеутике и критике идеологије. Парадигматски значај Хабермас-Гадемерове дебате“, у *Ангажман. Увод у студије ангажованости*, прир. Адриана Захаријевић и Јелена Васиљевић, Београд/Нови Сад, стр. 258–269.
- (2017) „Daseinsanalyse und die Seinsfrage beim frühen Heidegger. Destruktion des Husserlschen Bewusstseinsbegriffs als des absoluten Seins im Sinne der absoluten Gegebenheit“, *Филозофија и друштво* 28 (3): 69–84.
- (2017) (са: Растко Јованов) „Brief aus Serbien“, *Deutsche Zeitschrift für Philosophie* 65 (5): 934–948.
- (2017) „Појам фикције код Ханса Фајннгера“, *Зборник Матице српске за друштвене науке*, свеска бр. 163, стр. 447–458.
- (2017) „Феноменологија као трансцендентална филозофија. Питање непосредности искуства код Шмица и Хусерла“, *Филозофска истраживања* 37 (3): 435–448.
- (2018) „„Sorge um die erkannte Erkenntnis“. Das ontische Versäumnis des Daseins als Möglichkeit des Explizierens seiner positiven Bestimmungen“, *Филозофија и друштво* 29 (1): 65–72.

6. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу анализе поднетог материјала и изнетих резултата научноистраживачког рада, Комисија је констатовала да кандидат др Жељко Радинковић испуњава неопходне квалитативне и квантитативне услове за избор у звање Научни саветник у области хуманистичких наука – филозофија. У оцењиваном периоду, кандидат је остварио нормирани број бодова 87 чиме је премашао прописани минимум од 70 бодова. У категорији обавезних резултата 1 ($M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31+M41+M42+M43+M44+M51$) остварио је 74 бода, што је значајно више од неопходних 40 бодова. У категорији обавезних резултата 2 ($M11+M12+M41+M42$) остварио је 20 бодова, што премашује неопходних 7 бодова.

Кандидат испуњава и квалитативне критеријуме успешности у научно-истраживачком раду: менторски и рецензентски рад, уређивање научног часописа и научних публикација, предавања по позиву, међународну научну сарадњу, руковођење и учешће у домаћим и међународним научним пројектима, иновативан приступ у теоретским истраживањима.

На основу свега наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да изабере др Жељка Радинковића у звање Научни саветник.

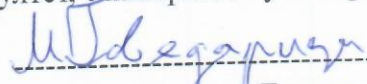
У Београду, 24. јула 2025. године

Чланови комисије:

проф. др Слободан Перовић
председник комисије
редовни професор

Филозофски факултет, Универзитет у Београду

проф. др Миланко Говедарица
редовни професор

Филозофски факултет, Универзитет у Београду

проф. др Петар Бојанић
научни саветник

Институт за филозофију и друштвену теорију, Универзитет у Београду